

Amatas Avīze

www.amatassnovads.lv

“Nītaures Tautas koris” uzvar “Mores koru karos 2017”

16. februārī aptuveni 30 nītauriešu atsaucās izaicinājumam dažās nedēļās radīt kori dalībai “Mores koru karos 2017” un tikās uz pirmo mēģinājumu. Pēc daudzām mēģinājumos pavadītām stundām trīs nedēļu garumā, pienāca ilgi gaidītais 11. marts, kad jaunizveidotais “Nītaures Tautas koris” devās uz “Mores koru kariem 2017”.

Nītaures koris izpildīja trīs dziesmas – latviešu tautasdziesmu “Div’ dzeltenī kumeliņi”, dziesmu „Par to” („Raudāja māte, raudāja meita...”) no Jāņa Streiča filmas „Liktņdzirnas” un noslēdza savu uzstāšanos zaļumballes noskaņās ar dziesmu “Tā es tevi milēšu”. Speciāli šim notikumam tika radīti īpaši tērpi, kā arī aksesuāri, no kuriem īpašākie bija divi dzeltenī kumeliņi pirmās dziesmas noskaņojuma radīšanai. Koru sacensība tika noslēgta ar Raimonda Paula

un Guntara Rača dziesmu “Lai kam laika nav”, ko izpildīja visi kori kopā.

Pasākums bija muzikāli bagāts, emocionāli piepildīts, jautrs un draudzīgs. Par pozitīvu atmosfēru vakara garumā rūpējās Dailes teātra aktieris Aldis Siliņš.

Pēc punktu saskaitīšanas žūrija paziņoja rezultātus. “Nopietnākā kora” titulu ieguva Zaubes koris, “Skanīgākā kora” titulu ieguva Siguldas koris, “Atraktīvākā kora” titulu un “Skatītāju simpātijas balvu” ieguva mājnieki – Mores koris – un “Drosmīgākā kora” titulu ieguva trīs nedēļās izveidotais “Nītaures Tautas koris”. Un visbeidzot tika paziņots “Mores koru karu 2017” uzvarētājs un titula “Zelta koris” ieguvējs – “Nītaures Tautas koris”! Prieks un lepnums visiem nītauriešiem! Rezultāts iepriecina un neļaus apstāties pie

sasniegtā!

Paldies visiem, kuri atsaucās dalībai “Nītaures Tautas kori”, jāvās radošām idejām un dziedātpriekam: vīriem Arnim, Guntaram, Aleksandram, Pēterim, Vitautam, Viesturam, Artūram; dāmām Dacei, Lindai, Veltai, Ilzei Dz., Allai, Inesei S., Zanei, Vizbulītei, Luīzei, Smaidai, Indrai, Mairai, Liliozei, Inesei M., Danai, Elitai, Sandrai J., Ilzei V., Sandrai K., Livijai, Mārai, Rudītei. Miļš paldies skolotājam Alisei Ērmanei. Paldies tiem, kas atsaucās un atbalstīja šo “avantiūru” – manai ģimenei, Amatas novada pašvaldībai, Pēterim Grigulim un biedrībai “Nītaureņi”!

Paldies Mores kultūras namam par uzaicinājumu, lielisko pasākumu un visiem korjiem par draudzīgo sadziedāšanos!

Larisa Šteine,
Nītaures kultūras nams

PASĀKUMU KALENĀRS

Pilns pasākumu kalendārs
pieejams www.amatassnovads.lv

Līdz
31.
martam

Ainas Tobes akvareļu izstāde
Drabešu sākumskolā

Līdz
31.
martam

Izstāde
“Amatas novads. Toreiz un tagad”
Cēsu bibliotēkā

Piektdien,
17.
martā

Grāmatas
“Mēs – Latvijas patrioti” atklāšana
Drabešu Tautas namā “Ausmas” plkst. 15.00

Sestdien,
18.
martā

Koncerts
“Latvieša pavasaris” plkst. 19.00
Balle ar Aigariņu plkst. 21.00
Zaubes kultūras namā

Sestdien,
18.
martā

A. Bankas komēdija “Sausa lapa”
izrāda amatierteātris “TAKA”. Ieeja bez maksas
Amatas kultūras centrā plkst. 19.00

Piektdien,
24.
martā

Piemīņas pasākums 1949. gada
deportāciju upuriem
Amatas pamatskolā plkst. 12.00

Sestdien,
25.
martā

Romanču un šansonu vakars
ar Inetu Rudzīti
Vidzemes retrītu centrā Sērmūkšos plkst. 19.30

No
31.
marta

Satiec savu meistarumu Amatu mājā
Drabešu muižas Amatu mājā
no 31. marta plkst. 19.30 līdz 2. aprīļa plkst. 17.00

SATIEC SAVU MEISTARU DRABEŠU MUIŽAS AMATU MĀJĀ

Programma:

31. martā

18.00–21.00 Stāstnieku meistarklase (Agita Lapsa, Sanda Salmiņa), iepriekšēja pieteikšanās

1. aprīlī

11.00–16.00 Atvērtās durvis aušanas darbnīcā un Āraišu jostas aušana (Rudīte Platā), neierobežots skaits

11.00–16.00 Klūdziņu pišana (Ērika Roze), neierobežots skaits

11.00–16.00 Tekstilmozaika (Dita Ziemele), iepriekšēja pieteikšanās

2. aprīlī

12.00–16.00 Iepazīšanās ar kokli – kā būvēt un spēlēt (Andris Roze un Rasa Roze), neierobežots skaits

12.00 Reljefie žakarda adījumi (Viktorija Siviņa), iepriekšēja pieteikšanās

12.00 un 14.00 Senie māla trauki (Einārs Dumpis un Evija Lakotko), iepriekšēja pieteikšanās

12.00 Vidzemes kulinārija. Plāceņi un karašas (Andris Rutkovskis), iepriekšēja pieteikšanās

12.00 un 14.00 Auduma apdruka (Inese Jansone un Inese Roze), iepriekšēja pieteikšanās

Pieteikšanās pa tālruni 29199870

Laikā no 1949. gada 25. marta līdz 29. martam uz Amūras, Omskas, Tomskas apgabalu un Krasnojarskas novadu izsūtīja gandrīz 43 tūkstošus Latvijas iedzīvotāju, izsūtīto vidū bija arī vairāki simti mūsu novada iedzīvotāju.

24. martā Amatas novadā pieminēs 1949. gada deportāciju upurus

- plkst. 12.00 Amatas pamatskolā skolēnu veltījuma koncerts politiski represētajiem
- plkst. 12.30 Vēstures stunda, tajā piedalās Amatas un Cēsu novada politiski represētie I. Eglīte, J. Bērziņš, A. Bērziņš, E. Sebre, A. Jansons, A. Eglītis, P. Ozols u.c.
- plkst. 13.40 Piemīņas brīdis pie Svētkmens (M. Vanagas muzejs)
- plkst. 14.00 Tikšanās M. Vanagas muzejā

Piemīņas pasākumu organizē Amatas novada pašvaldība – Amatas pamatskola, M. Vanagas muzejs

PROJEKTI

 "Atbalsta Zempkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests"

Biedrības „Cēsu rajona lauku partnerība” PAZIŅOJUMS

Biedrība „Cēsu rajona lauku partnerība” izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas **3. kārtu** Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma „Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”.

3.kārtā pieejamais publiskais finansējums ir 245 000.00 EUR

Mērķis – Pievilcīgās dzīves vides un sabiedriski aktīvas vietējo kopienu attīstības veicināšana

2.1. Rīcība – Vietējās teritorijas un objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai Pieejamais publiskais finansējums 105 000.00 EUR	2.2. Rīcība – Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana Pieejamais publiskais finansējums 140 000.00 EUR

Projektu īstenošanas termiņš

- Ja tiek veikta būvniecība, teritorijas labiekārtošana – **divi gadi** no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.
- Ja projektu īsteno aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" un projektā paredzēta attiecināmo izmaksu pozīcija "Ar projektu saistītā personāla atalgojuma un darbības nodrošināšana" izmaksas, kas nepārsniedz 15 % no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas – **divi gadi** no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.
- Pārējiem projektiem projektu īstenošanas termiņā ir **viens gads** no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projekta maksimālā attiecināmo izmaksu summa	Atbalsta intensitāte
25 000.00 EUR 2.1.Rīcībai	90%
17 000.00 EUR 2.2.Rīcībai	

Projektu iesniegumu pieņemšana 2017. gada 20.marts - 2017. gada 20.aprīlis

Informācija un Cēsu rajona lauku partnerības vietējās attīstības stratēģija 2015.-2020. gada plānošanas periodam **pieejama partnerības mājaslapā www.partneriba.lv**, Lauku atbalsta dienesta mājaslapā www.lad.gov.lv.

Elektroniski:

- Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā (EPS)
- Elektroniska dokumenta veidā, kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un apliecinot ar laika zīmogu Elektronisko dokumentu likumā noteiktajā kārtībā, nosūtīt uz Lauku atbalsta dienesta elektroniskā pasta adresi: lad@lad.gov.lv.

Papīra formā:

Biedrības "Cēsu rajona lauku partnerības" birojā: Jāņa Poruka ielā 8 -317.kabinētā, Cēsis, Cēsu novads. Jāiesniedz 2 eksemplāros un tā elektronisko kopiju, kas ierakstīta ārējā datu nesējā.

Kontaktinformācija:
 Dace Melgalve, tālrunis 29467509, cesis@partneriba.lv;
 Kristīne Zaķe, tālrunis 26100933, cesis@partneriba.lv

BĒRNI UN JAUNEŠI

Bērnu un jauniešu žūrija 2016

Jau kopš 2009. gada Latvijā norisinās lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu jauniešu žūrija" aktivitātes. To laikā bērni, jaunieši un vecāki bibliotēkās lasa ieteiktās grāmatas un piedalās to novērtēšanā. Amatas novada Ģikšu bibliotēka šajā programmā piedalās jau vairākus gadus, bet Ieriķu bibliotēka 2016. gadā piedalījās pirmo reizi. Jau no rudens visi aizrautīgi lasīja, mainījās ar grāmatiņām. Janvārī bērni kopā ar bibliotekārēm aizpildīja anketas un novērtēja izlasītās grāmatas. Ieriķu bibliotēkā visvērtīgākās grāmatiņas titulu saņēma Ineses Zanderes "Lupatiņu rīts" un Māras Cielēnas "Bērzu ballīte". Ieriķu un Ģikšu bibliotēku Bērnu žūrijas noslēguma pasākumā Amatas pamatskolā sākumskolas un pirmsskolas grupas bērni kopā

noskatījās Skujenes bērnu teātra studijas "Mēs" krāsaino izrādi par koka vīriņa Buratino piedzīvojumiem. Tad mazie lasītāji saņēma pateicības rakstus un nelielas dāvanīņas par piedalīšanos. 3. marta pēcpusdienā Bērnu žūrijas lasītāji pulcējās Ieriķu bibliotēkā. Bērni aizrautīgi piedalījās viktorīnā par izlasītajām grāmatām, noskatījās filmiņu par Ineses Zanderes grāmatas Lupatiņu piedzīvojumiem. Pēc tam kopā ar skolotāju Violu veidoja paši savus Lupatiņu tēlus – Cimdiņu, Zeķīti, Lakatiņu un Spilventiņu. Noslēgumā spēlēja spēles, cienājās ar kļiņģeri, un visi dalībnieki solīja gaidīt rudenī jaunās *Bērnu žūrijas 2017* grāmatas.

Ieriķu bibliotekāre Ilze Eglīte

SPORTS

Nītaures florbolisti pārsteidz un uzvar 4. posmā

Aizvadītājā nedēļā Zaubē tika izspēlēts Amatas/Līgatnes kausa pirmspēdējais 4. posms, kas pulcēja septiņas komandas. Posms bija ļoti svarīgs, lai komandas iekrātu izšķirošo pārsvaru kopvērtējuma tabulā pirms lielā fināla. Pirmajā vietā atrodas "Zaube-1" (22 punkts), otrajā – "Skujene" (21 punkts), bet trešajā vietā ierindojas "Līgatne" (20 punkti).

Grupu spēlēs pirmo vietu

tradicionāli ieņēma Zaubes pirmā komanda, bet šoreiz punkti nenāca pārliecinoši, jo tika nospēlēts neizšķirti ar Krimuldas un Nītaures florbolistiem. Pārsteidzoši labu sniegumu nodemonstrēja "Nītaure", kurai izdevās atņemt punktus visiem kopvērtējuma līderiem, nospēlējot neizšķirti ar Zaubi-1, Līgatni un Skujeni, kas grupā ļāva ieņemt otro vietu. Trešo vietu izcīnīja Līgatne, bet kā

beidzamie labāko četrinieka iekļuva "Krimulda". Šoreiz ļoti neveiksmīgas sacensības izvērtās Skujenes komandai, jo nācās palikt bez izslēgšanas spēlēm un šoreiz 5. vieta. Sestajā vietā ierindojās Zaube-2, bet kā beidzamie pēc grupu spēlēm palika Mores florbolisti.

Rezultatīvākais turnīra spēlētājs ar 48 punktiem ir Armands Maksimovs (Zaube-1), otrajā vietā komandas biedrs Mārtiņš Ervīns Brants ar 27 punktiem, labāko trijnieku noslēdz Mārtiņš Vējkrīgers (Skujene, 24 p.) Jurgis Jevstignējevs (Skujene, 19 p.), bet labāko piecinieka ielauzies Verners Rudens (Nītaure, 17 p.).

Kopvērtējuma līderi ar 28 punktiem ir "Zaube-1", par trīs punktiem mazāk abām tiešajām konkurentēm Līgatnei un Skujenei. Uzvara 4. posmā ļāvasi Nītaurei pietuvoties labāko trijniekam ar 21 punktu un veiksmes gadījumā vēl var pacīnīties par medaļām lielajā finālā. 16 punkti ir Krimuldas florbolistiem, bet pa 11 punktiem sakrājuši Mores un Zaube-2 florbolisti.

Vidzemes reģiona sacensībās SK "Ašais" saņem 4 zeltus, sudrabu un bronzu

Ar četriem zeltiem, sudrabu, bronzu un personīgajiem rekordiem Vidzemes reģiona sacensībās "Ašie" praktiski pabeidza 2017. gada ziemas sezonu.

"Ašie" sacensības sāka ar Renātes Beļājevas pārliecinošu uzvaru 600 m ar jaunu personīgo rekordu – 1:54,4 U14 grupā. Tad paraugdemonstrējumu veica Roberts Aleksis Glazers, ļoti pārliecinoši uzvarot 600 m U14 grupā ar teicamu personīgo

rekordu (1:42,8). Lauris Lapiņš sekoja Robertam arī ar jaunu personīgo rekordu (1:55,4). U16 grupā uzvaras 800 m distancē ar jauniem personīgajiem rekordiem Kārlim Dieviņam (2:21,7) un Rutai Samsonovai (2:33,9), bet Linda Kurpniece izcīnīja bronzu šajā pašā distancē. Šādu sniegumu sacensībās "Ašie" atzīmēja jaunajā Limbažu pasēdētavā KĻAVA. Labi pasēdējām!
Citius, Altius, Fortius!

Zaubēnietim Vilhelmam Kārlim Purvītim aprit 145

Ilgi gaidītais pavasaris ir pienācis tikpat vienkārši kā visi citi. Skaidrā debess augšā tikami zila, pavasara saule, kūstošā sniega strauti, palu ūdeņi, bērzu birzis... Jūtama Purviša klātbūtne. Mums nav cita tik patiesa pavasara ainavu gleznotāja kā Vilhelms Purvītis. Viņam pavasaris bija mīļākais gadalaiks. „Pēdējais sniegs”, „Pavasara ūdeņi”, „Marts”, „Agrs pavasaris”, „Kad silava mostas” – katrs no šiem darbiem ir vēstījums par dabas atmošanos, ziedēšanu.

3. martā paiet 145 gadi, kopš Vidzemē, Zaubes pagasta Jaužu mājās Jura un Annas Purvišu ģimenē piedzima pirmais dēls, kuru vecāki nosauca par Vilhelmu Kārli.

Purviša senči bijuši piebaldzēni. Pārcēlies ar savu ģimeni uz Zaubes pagasta Jaužu mājām, kas bija iegūtas par sūrā darbā sakrātiem rubļiem, viņš te iekopa zemi un savu dzīvi pavadīja stingrās hernhūtiešu tradīcijās. Dzimtā valdīja miers un satīcība.

1880. gadā Vilhelms Purvītis sāk apmeklēt Zaubes draudzes skolu un mācās tur līdz 1886. gadam.

Savā dzīves aprakstā viņš stāsta: „Es toreiz nebiju redzējis nevienas gleznas un neviena zīmējuma. Kāda iekšēja balss un tieksme mani skubināja ar zīmuli vilkt uz papīra gan kokus, gan ēkas un zvērus. Es to darīju pilnīgi slepeni. Nevienam nedrīkstēja redzēt mani zīmējam un nedrīkstēja redzēt arī manus zīmējumus. Mana aizraušanās ar zīmēšanu man pašam izlikās neparasta, es no tās kaunējos.”

Purvītis raksturo arī apstākļus, kādi bijuši toreiz, kad viņš sācis mēģināt zīmēt: „Tajā laikā, kad es uz skolas burtnīcas lapām, kuras bija pārklātas zilām linijām, mēģināju pirmo reizi zīmēt, manas vecāsmātes petrolejas lampiņa bija visu sarunu temats tālo Vidzemes pagastu zemnieku mājās. Tas toreiz bija gaismas brīnums, neredzēts tehnikas sasniegums, sevišķi priekš tāda maza cilvēciņa, kāds biju es. Tēva mājās kā vienīgo gaismas avotu pazinu tikai kūpošu skalu”.

Bērības vidē gūta daļa no iedvesmas, kas vēlāk izpaudās nenogurstošā Latvijas dabas atēlošanā. Visi, kas kādreiz bijuši Zaubē, šini birzīm un kalnu pauguriem rotātajā skaidajā apvidū, nenoliegs, ka tas devis ierosmi arī dažai labai Purviša gleznai.

Pirms gleznošanas Purvītis ilgstoši vēroja dabu. Viņam patīka ūdeņi, jo īpaši nemierīgie pavasara pali, bet sniegu viņš pētīja nenorimis – sniegpārslas koku zaros, sniegā iemītās cilvēku un dzīvnieku pēdas, vēja nestās vērpētes un gaismēnas. 20. gadsimta sākumā Eiropas mākslas

vērtētāji runāja, ka „latvietim Purvītim” piemīt „absolūta krāsu redze”, ka viņš spēj uzgleznot sniegu tik izcili kā neviens cits, un dēvēja viņu par „sniega psihologu un fiziologu”.

Gleznotājs 20. un 30. gados bieži devās uz tēva dzimto pusi Rēzekni, ciemojās arī Vēremu pagasta Loborzu muižā, kas piederēja muižnieku Žemčužņikovu-Voščiņinu dzimtai. Rēzeknes apkaimi akadēmiķis uzskatīja par svarīgu gleznošanas centru un ieteica saviem audzēkņiem. Purviša populārākie tur tapušie darbi: „Mazpilsēta”, „Mazpilsētas nomale”, „Pavasaris”.

Jelgava Purvītim bija sevišķi tuva. Tur dzīvoja viņa draugs, mākslinieks Johans Valters, tur viņš gleznoja savu diplomdarbu „Pēdējie stari” un iemīlējās Karolinē Štelmaherē. Jelgavas Sv. Trisvienības baznīcā 1903. gadā viņi salaulājās. Jelgavā dzīvoja Purviša sievas vecāki, un viņu mājās mākslinieks veidoja savu mākslas darbu kolekciju. No šīs pilsētas 1944. gadā gleznotājs kopā ar sievu un audzumeitu Mariannu devās bēgļu gaitās.

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājumos ir gandrīz pusotra simta Vilhelma Purviša darbu, neliels skaits – citos Latvijas un ārzemju muzejos un privātkolekcijās.

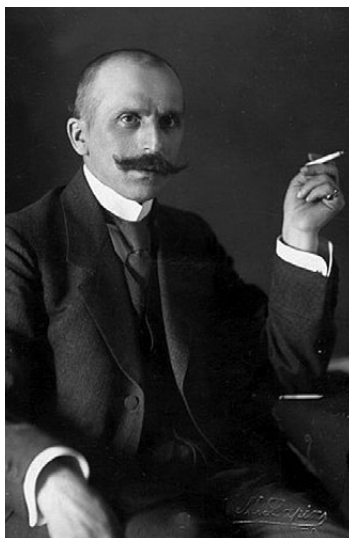
Pirmā pasaules kara laikā Purviša darbnīcu Jelgavā saspriecināja. Kad frontes līnija tuvojās Rīgai, cariene pavēlēja viņa 1909. gadā nodibināto Rīgas pilsētas mākslas skolu evakuēt uz Pēterburgu. Vilcienā atradās arī Purviša gleznas, un daudzi mākslas darbi toreiz sadega vai pazuda. Bet Otrā pasaules kara beigās Jelgavā nodega viņa sievas vecāku māja ar tur savāktu mākslas kolekciju.

Pēdējā laikā daudzi Purviša darbi ir atgriezies muzeju krātuvēs – gan no vietējo īpašnieku kolekcijām, gan dažādos veidos ārzemēs nonākušie.

Glezna „Ziemeļu (Ziemas) nakts”.

Vienu no Purviša gleznām – „Ziemeļu (Ziemas) nakts” (1900) ir piemēklējis neparasts liktenis. Tā bija viens no diviem Purviša darbiem, par kuriem viņš saņēma Lielo zelta medaļu, goda diplomu un Nopelni krustu starptautiskajā izstādē Lionā (Francija). Gleznu iegādājās Miķelis Bružis un novietoja savā vasarnīcā Dubultos līdz ar citiem mākslas darbiem. Kad 1941. gadā viņu ar sievu deportēja no Latvijas, viņu znots, kartogrāfs Pēteris Mantinieks pirms vācu armijas ienākšanas paguva Purviša gleznu paslēpt, bet 1944. gadā dodoties trimdā uz Vāciju, paņēma to līdzi.

Vairāk nekā pusgadsimtu par „Ziemeļu naksti” nekas nebija zināms. Tikai 2013. gadā no

Vilhelms Kārlis Purvītis
(1872–1945)

“Lielākais panākums māksliniekam ir atrast pašam sevi.”

“Talants var būt dots daudziem, bet izkopt un pierādīt tā izcilību spēs tikai darbā neatlaidīgākie.”

(V. Purvītis)

Kanādas tika saņemta ziņa, ka īpašniekam radusies nepieciešamība to pārdot.

Glezna atradās Pēterā Mantinieka meitas Astrīdas un viņas ģimenes īpašumā. Jau drīz tā tika nogādāta Rīgā. Lai gan Kanādā gleznai bija veikta tehniskā restaurācija, laika gaitā bija radušies virsmas bojājumi, un eksperti Rīgā to atzina par neeksponējamu. Glezna tika restaurēta, un kopš 2016. gada tā atrodas Latvijas Nacionālā mākslas muzeja pastāvīgajā ekspozīcijā līdzās citiem Purviša darbiem.

Pavasara ūdeņi (1910)

Purviša darbi saglabājušies Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā Rīgā, Liepājas Vēstures un mākslas muzejā, Tukuma Mākslas muzejā, Valsts Krievu mākslas muzejā Sanktpēterburgā, privātkolekcijās.

Vilhelms Purvītis savā mūža laikā ir saņēmis arī vairākus apbalvojumus:

- Pēterburgas Mākslas akadēmijas Mazā veicināšanas medaļa (1893);
- Parīzes pasaules izstādes bronzas medaļa par darbu „Pēdējie stari” (1900);
- Minhenes Secesijas izstādes zelta medaļa par darbu „Marta vakars” („Ziemas aina”) (1901);
- Lionas 14. Starptautiskās tēlotājas mākslas izstādes lielā balva (Grand Prix) par darbiem „Ziemeļu (Ziemas) nakts” un „Marta saule” (1902);
- Triju Zvaigžņu ordenis, 3. šķira (1926);
- Kultūras fonda prēmija (1928);
- Triju Zvaigžņu ordenis, 2. šķira (1928);

- Kultūras fonda prēmija (1936);
- Atzinības krusts, 1. šķira (1938);
- Tēvzemes balva (1938).

Būdamas izcils pedagogs, Purvītis nesavtīgi atbalstīja jaunos māksliniekus un atklāja daudzus jaunos talantus. Purviša balva iedibināta 2008. gadā un tiek piešķirta reizi divos gados māksliniekam vai mākslinieku grupai. Tās apjoms ir 28 500 eiro, un tā ir Latvijā lielākā godalga vizuālās mākslas jomā.

Vilhelma Purviša dzimtas mājas, kas tagad atrodas Ogres novada Taurupes pagastā, 1998. gadā iegādājās Margrieta Lestrādene. Viņa ir V. Purviša mājas īpašniece, kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunotāja un kopēja, muzeju mārketinga un muzeju kultūrpolitikas speciāliste (Nīderlande).

Sagatavoja
Tamāra Miķelsone,
Amatas novada
Zaubes pagasta
bibliotēkas vadītāja

Agrs pavasaris (1898–1899)

Avoti: Kļaviņš E. Vilhelms Purvītis. – Rīga, 2014
Vilhelma Purviša dzīves un darba vietas. – Rīga, 1972
Venta R. Slāņojums. – Rīga, 1973

“Mēs – Latvijas patrioti”

Šajās dienās nākusi klajā Amatas novada Sprīdišu draugu biedrības gāmata skolēniem, skolotājiem un vecākiem “Mēs – Latvijas patrioti”. Tā nav grāmata par Poteriem, Pokemoniem vai telefonpodziņu spaidīšanas sērgu, kura pārņēmusi skolēnus, bet par lieliskiem un darbīgiem mūsu – latviešu – bērniem un viņu labajiem darbiem un raibajiem piedzīvojumiem nometnē “Pie Sprīdiša.”

Ar krāsainām fotogrāfijām un pazīstamās mākslinieces Agijas Stakas zīmējumiem bagātīgi ilustrētajā grāmatā tās autors Aleksandrs Kalvāns ļauj lasītājam ielūkoties Amatas novada, Cēsu, Valmieras, Rīgas un citu Latvijas pilsētu un novadu, kā arī 13 ārvalstu latviešu diasporas bērnu darbos un nedarbos nometnē.

Šī ir pirmā bērnu un jauniešu grāmata Latvijā, kas stāsta par skolēnu un viņu audzinātāju sadarbību ar Zemessardzi,

Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS) un jaunsargiem. Grāmatā stāstīts, kā nometnē bērnus māca darba tikumā, savas tēvzemes mīlestībā, kā audzina par Latvijas patriotiem ne vārdos, bet darbos. Pirmo reizi plašāka sabiedrība no šīs grāmatas uzzina arī par mūsu bērnu cildeno rīcību – rūpēm par neatkarīgās Latvijas NBS kara invalīdu – starptautiskās misijas dalībnieku. Viņš, bijušais NBS virsleitnants Ivo Vigulis, ir mūsu novadnieks – tagadējais Drabešu pagasta “Lejas Buļi” jaunais saimnieks. Ivo ar apbrīnas vērtu neatlaidību tagad atjauno vienu no kādreiz “līdz kliņķim” nolaidu saimniecību. Grāmatas varoņu galerijā saskatām Drabešu internātskolas audzēkņus un skolotājus, Āraišu vējdzirnavu ļaudis, darba rūķus no “Līdaku” mājām. Lasām arī par Melānijas Vanaņas muzeju vecajā Amatas skolā, par

atjaunoto nacionālo partizānu bunkuru “Amadās” pie Amatas upes.

Cildinoši vārdi ir veltīti nometņotājiem un viņu skolotājiem, kuri līdzās savai nometnei Drabešu pagasta “Apneros” iestādījuši 2,4 ha lielu bērzu birzi ar vairāk nekā 6400 kokiem. Lasītājiem būs interesanti uzzināt arī par bērnu kādreizējo draudzību ar mūsu tautieti, savulaik ievērojamu ASV izlūku, un daudzus citus ar vēsturi saistītus notikumus.

Grāmatas atvēršanas svētkos 17. martā plkst. 15.00 Amatas pašvaldības zālē novada dome jauno grāmata dāvinās visu mūsu pagastu skolām. Jaunsargi un ikviens skolēns, kuru interesē dzimtenes aizsardzības mācība, jauno grāmatu varēs lasīt ar patiesu interesi.

Inese Orlova,
nometnes “Pie Sprīdiša” medmāsa

Atceramies un godājam ierīkieti Dzidru Eglīti

Februāra vēji aiznesuši mūžībā ierīkietiem ļoti pazīstamās bibliotekāres Dzidras Eglītes (1931–2017) vārdu.

Viņas darba mūžs aizritējis Ieriķos 51 gada garumā (1951–2002). Bibliotēka tolaik darbojās “Oliņās”. Pēdējos dzīves gadus Dzidra vadīja Rīgā pie meitas Livijas un mazmeitām Santas un Ilzes. Mūžīgā mierā viņa atdusas dzimtajā pusē Alojās kapsētā.

Cēsu centrālās bibliotēkas arhīvā ir ziņas par Ieriķu bibliotēkas darbību (arhivāre Zaiga Eglīte). Dati no arhīva: Ieriķu bibliotēkas darba zona toreiz bija ne tikai Ieriķu ciematā, bet kā pārvietojamā bibliotēka tā devās arī uz Spāri līdz pat tālākajiem lasītājiem Kalējos un Lielmārcos. Ir ziņas par iedzīvotāju skaitu Ieriķos un lasītāju skaitu:

Iedzīvotāju skaits	1023
Lasa bibliotēkā	404
Lasa citās bibliotēkās	135
Lasa personīgās	38
Nespēj lasīt	370
Nelasa	76
Grāmatu izsniegums (uz 01.01.1965.)	5447

Čakli lasītāji bijuši skolēni. Aktīvi palīgi bibliotekārei bija skolotāja Helēna

Izlaidums Ieriķu skolā 1969. gadā. Priekšplānā Dzidra Eglīte, kurai skolniece pateicas par apsveikumu un novēlējumiem.

Lezdīņa un Elvira Mārtinsons, arī Zelma Bunga, Ārija Putniņa, Asja Piegāzne. Bibliotēkas pasākumos piedalījās arī literatūras skolotāji V. Verneša, A. Timermane, M. Ratniece.

Dzidra Eglīte bija aktīva sabiedriskās

norisēs, veicot pašvaldības uzdevumus, jo bija deputāte un ciema priekšsēdētāja vietniece Ieriķos. Viņa kārtoja dažādus dokumentus un maksājumus, bija neaizvietojama aģitpunkta vadītāja toreizējo pašvaldības vēlēšanu sagatavošanā. Sadarbojās ar priekšsēdētājiem B. Ņami, E. Kerliņu, ar senioru Pēteri Ontužānu un junioru Pēteri Ontužānu.

Dzidra piedzīvoja arī sāpīgas likstas ģimenē sakarā ar vīra aiziešanu mūžībā, arī meitas veselības problēmas, taču, būdama stiprs cilvēks ar lielu gribasspēku, šīs grūtības pārcieta un ar lielu mīlestību un gudrību audzināja mazmeitas. Liels pārdzīvojums viņai bija bibliotēkas pārceļšana uz skolu, jo tas notika skaudri. Taču pagāja arī tas, un iestājās pensijas gadi.

Sazinājos ar tā laika lasītājām, kas atceras Dzidru: Lidiju Valdmani, Tamāru Braueri, Valdu Vernešu, Gintu Zecmani, Astrīdu Eglīti un tiešā viņas darba turpinātāju vēl Oliņās Santu Briedi (Petjukeviču).

Astrīda Eglīte no Vidrozēm: “Atceros Dzidru kā gaišu, erudītu cilvēku. Es un mani dēli Aldis un Artis, kas toreiz bija studenti, esam ļoti pateicīgi viņai par mācību literatūras sagādi studijām, kas lielajās bibliotēkās parasti bija izdota. Ieriķu bibliotekāre ieklausījās lasītāju vajadzībās un rūpējās par viņu pieprasījumu sagādāšanu. Vienmēr laipna un smaidīga.”

Paldies saka arī vidusskolēni, kuriem bija viegli saņemt vajadzīgās grāmatas tuvajā bibliotēkā (Ginta Zecmane). Kāds atcerējās, ka bibliotēkā patika uzturēties arī pelēkam murrātājam, jo telpa bija silta un mājīga. Visi uzrunāti atcerējās Dzidru ar labu vārdu un pateicību, atminējās viņas prasmi sarunāties ar cilvēkiem.

Santa Briede toreiz bija kaimiņiene Oliņās. No sarunām ar Dzidru viņa atceras: “Dzidras tante bija sirsnīgs, gudrs cilvēks, patiess draugs un padomdevējs. Uzklāusiju atmiņu stāstus par viņas bērnību, runājām par šodienu, par laiku, kurā dzīvojam. Viņa centās ikkatrā situācijā pamanīt pozitīvo, pamācīja man darāmos darbus. Ik brīdī varēja just to, ka grāmatas ir milzīga viņas dzīves daļa. Atceros viņas perfekto rokkrastu un vārdus: Cilvēkam jāmacās visu dzīves laiku, vienalga, esi mazs vai liels.”

Ieriķos cienītās un Cēsu rajonā augsti vērtētās bibliotekāres Dzidras Eglītes dzīves raksturojums ļoti izteikts K. Apšukrūmas dzejoli:

Mūžībai

Labi ir tad,
ja, aizejot mūžības ceļā,
Pēdas vēl zied.

Labi ir tad,
ja, dzīvības saulei norietot,
Siltums vēl paliek.

Labi ir tad,
Ja dzīvība paliek un dzīvo
Aiz tevis vēl.

Rakstu sagatavoja Maija Ratniece

Dzidra Eglīte (pirmā no kreisās) apsveicot Ieriķu skolas absolventus.